

braços i les cames, segats de sacsons, fins que eructa suauement i treu una petita glopada, sense plorar). Oh, oh, oh, que n'està d'empeltreït el meu reietó golafre!», *De Plaer* --- (vi, *Putxinellis*, p. 209); «la terra està claferta de caragols que tenen la closca més bona que la bresca --- Les oques empeltreïdes com senyorasses, s'estarrufaven sota el borrisol de ploma ---» (*Les Oques II, A recés d. T.*, p. 186); li han llançat un gros pa moreno i un carretell d'aigua al fons de la sitja: «Més tranquil·litat respecte a les intencions dels seus segrestadors, una vegada empeltreït de pa i aigua, sentint-se una mica porcell, rotava i plorava ---».

«En l'espona del llit, mig penjant --- en desmaiàt desordre, un enrenou de carn i de robes profanades: del seu damunt es llevava Silèn, pudent imatge de boc, afrosament discordat, empeltreït»; «amarat, farcit, atapeït»: «la cuina era espaiosa, i animada de monstres i enginys venerables, de rústega intenció, adustos i empeltreïts d'aquest seny del dimoni que conserven les indústries pageses», *Silèn*₁ (xvi, 206; xx, 257; iv, 20, 65); «les fantasioses biografies del Mestre --- empeltreïdes⁵ de supòsits sense fonaments i àdhuc de llegendes», *Vida d'En Pep de la Tenora*₁ (p. 12). *Empeltreïment* 'basca, gran marció', en una carta entre dos fills d'empordanesos, 1897: «aquest empeltreïment²⁵ que vas tenir l'altro dia me sembla que t'hauria d'obrir els ulls, i fer-te pensar sèriament en que has de curar-te: aquet mal que tens ---».

Es ben probable que també surtin d'una heteroclisi de *espoltrir*, amb terminacions distintes, les formes següents: *asputrà-s* 'caure en ruïnes (una casa deshabitada)', oït a l'Alt Berguedà (Gisclareny, 1935), *espotrasat* 'espellifat', Pous i Pagès (*Quan se fa nosa*, 56, 61); i en la variant de l'olotí MrnVayreda (si no és err. tip.) hi podria haver rastre de la -LT- canviada en -rt-: «començaren a arribar, a tomballons, los d'infanteria, esportrassats, bruts i en una situació d'ànimo semblant» (*Carlinada VIII*, p. 132).

Com a formes compostes (reduplicades o des-duplicades): *Estar com un peltre*, o *gras com un peltre* 'estar molt gras' men. (que coincideix enterament amb l'empordanès i que, naturalment no pot de cap manera venir de l'angl. *poultry* 'aviram' (pron. *póultri*), contra el que suggereix *AlcM*); conservant la forma reduplicada mall. *anar a peltris-meltris* 'anar en un lloc molt llunyà i indeterminat' (TAGuiló).⁶ *Poti-poti* ['barreja de varios menjars', Belv.] 'barreja de coses brutes i llefiscoses' [EmVilanova], 'barreja en desordre, conjunt barroer' [NOLLER]:⁷ si no és deixalla mossarab del CpTarr. etc. (*polti-polti* 'farines-pastetes'), pot ser simplement mutilació catalana de *potin-potina*; desduplicat: *poti* 'brutícia' (Ribes). Es pronuncia *pótipoti* amb ò oberta [Bna. 1921], vocalisme secundari, ben justificable, tant si és derivació retrògrada com mossarabisme.

¹ També el masculí *pouti(n)* significa allí «chassieux, des yeux»; no estic tan segur —i ja no cal assegurar-se'n— que vingui del mateix origen en oc. *poutinejà*, *poutinà*, «marmoter, bougonner»; i un *pouti(n)* en el sentit de «potin, mélange de cuir; fer

de fonte», *TdF*. —² Que en forjà el burlesc compost *Pulti-phagonides* com a nom propi d'un esclau grec del seu *Poenus*, com si diguéssim (cast.) «*Papanàtides*». —³ En basc hi ha *potikeiatu* «baisoter» en els refranys del S. XVII aplegats pel sulefi Oihe-nart (Azkue), que s'acosta al sentit i forma de *potinejar*, però aquest sí que deu venir de la família del nostre *PETÓ*, en basc *pot*. —⁴ Parallel al fr. ant. *pollice* d'on es manlevà l'angl. *poultice* «soft mass of bread, linseed etc., made with boiling water and applied to sore or inflamed parts». —⁵ Una còpia, que crec va revisar l'autor, porta *empoltreïdes*, però deu ser *lapsus machinae* inadvertit, car no hi ha altra notícia de tal variant. —⁶ Suposo deguda a mera coincidència la vaga semblança d'un lleonès SE. *paltrera* «porfia, riña» (a Cespedosa, SzSevilla, *RFE* xv, 261); potser de *PELTRE* nom de metall (*DCEC/DECH*). —⁷ 'Escrit confús i de poc valor': «Encara que un *poti-poti* / hagi escrit tan solament, / vaig a tenir un sentiment... / Però... m'adobo el bigoti. / Ets casada: el llabi ment» poesia de circumstàncies de B. C. Aribau, a. 1845 (Montoliu, *Ar. i la Cat. d. s. temps*, p. 286, v. 66). 'Escàndol, mullader confús': «—Volta-la! —Ey, les maduxes! ---. —Gura, gura...! —Ma noy, quin *poti-poti!* —A ver si reviento uno. —La pila del greix!», Em. Vilanova, *Qui... compra maduxes?*, en *Entre Família*, p. 164. Amb raó observa Careta, *Barbr.*, que és una vergonya que hi hagi qui usi el trivial francesisme *pot-pourri* (o pitjor, encara, en forma acastellana, *putpúrri*) havent-hi en català un mot *poti-poti* superior, viu i més expressiu. En alguns llocs ho alteren en *piti-poti* (*AlcM*).

³⁵ *Potinflat*, V. *botinflat* *Potinga*, *potingar*, *potingo*, *potinguejar*, *potinguer*, V. *pot* *Poti-poti*, V. *potina* *Potiró*, cap dada cat. que valgui, és el fr. *potiron* *Potíssim*, V. *poder*

PÓTJA, aranès, 'herbei', 'gleva o terròs cobert d'herba', 'camí dels erms'. Aprofito l'ordre alfabètic per suplementar les dades que he donat sobre aquest mot gascó i occità occidental, en les notes que se li han dedicat a l'article *BOTJA* (vol. II, 177, i notes 10-12) en estudiar l'etimologia pre-romana conjunta del mot occità i el català. Una de les dades gascones més antigues és en un doc. bearnès de la Sule, de l'any 1252: «ne troberaz qui --- fes nuille male certa, on vostre terre balós meigs --- ni farà ja nuils temps ni que es arrabàs camí ne *pogge*» (on PMeyer esmena *es arrabas en él arraubàs*, *Rom.* v, 372); Chabaneau tradueix «terre en friche», *RLR* 2.ª sèrie, vol. II, *Rom.* vi, 152. Té raó Baldinger (*RLiR* xxvi, 35697) en dir que la definició de Wartburg (*FEW* ix, 111) «est fausse», però la d'ell «chemin de hauteur» és encara pitjor: tant ell com Wartburg estan desorientats per l'etimologia *PODIUM*, impossible fonèticament i en desacord amb el sentit real.

L'àrea d'aquesta paraula arribava fins al Baix Lemosí: «*poudzas* f. pl. étendue de pays, ordinairement